

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09-731/12.05.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа степен на професионална квалификация за професия **код 624040 Работник в рибовъдството**, специалност **код 6240401 Рибовъдство** от професионално направление **код 624 Рибно Стопанство**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	624	РИБНО СТОПАНСТВО
Професия	624040	РАБОТНИК В РИБОВЪДСТВОТО
Специалност	6240401	РИБОВЪДСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09-731/12.05.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика на професията и специалността за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по професията код **624040** **Работник в рибовъдството**, специалност код **6240401** **Рибовъдство**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия **Работник в рибовъдството**, специалност **Рибовъдство**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДОИ за придобиване на квалификация по професията настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:**
 - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
 - б. Критерии за оценяване.
- 2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:**
 - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
 - б. Критерии за оценяване.
- 3. Система за оценяване.**
- 4. Препоръчителна литература.**
- 5. Приложения:**
 - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
 - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание

Изпитна тема № 1: Същност и особености на рибовъдството като стопанска дейност

План -тезис:

- Стопанско значение на рибовъдството.
- Същност и особености на рибовъдството. Развитие на рибовъдството в България.
- Видове рибовъдни стопанства според вида на отглежданата риба.

Приложно-творческа задача:

Опишете видовете риби на посочените макети и табла.

Дидактически материали: схеми, макети и табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Посочва стопанското значение на рибовъдството.	10
2. Описва същността и особеностите на рибовъдството и развитието му в България.	15
3. Описва видовете рибовъдни стопанства.	20
4. Решава приложно-творческата задача.	15
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 2: Хидробиологични условия, необходими за живота на рибите и мероприятия за тяхното подобряване

План-тезис:

- Физико-химични свойства на водата – прозрачност, температура, мътност, водни течения.
- Замърсявания на водата и борбата срещу тях.
- Видове водна растителност и унищожаване на излишната - методи.
- Анатомично устройство на дихателните и кръвоносните органи - функции.

Приложно-творческа задача:

Посочете видовете растителноядни риби като биологичен метод за борба срещу излишната водна растителност.

Дидактически материали: макети, табла, риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава физичните свойства на водата.	10
2. Познава химичните свойства на водата.	10
3. Познава видовете замърсявания и начините на борба.	10
4. Познава видовете водна растителност и методите за унищожаване на излишната.	5
5. Познава анатомичното устройство и функциите на дихателните и кръвоносните органи.	15
6. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 3: Биологични особености на сладководните видове риби

План-тезис:

- Външно устройство и органи на движението.
- Скелет и мускулатура – значение и функции.
- Биологични особености на сладководните видове риби.
- Шаранови риби – шаран, лин. Биологични особености.

Приложно-творческа задача:

Определете формата, частите на тялото и органите за движение на предоставения за целта вид риба (на посочените макети или табла).

Дидактически материали: макети, табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва външното устройство и органите на движението при рибите.	10
2. Познава значението и функциите на скелета и мускулатурата на рибите.	10
3. Познава и биологичните особености на сладководните видове риби.	15
4. Познава биологичните особености на шарановите видове риби.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 4: Сладководни растителноядни видове риби, обекти на стопанско развъждане

План-тезис:

- Растителноядни видове риби – стопанско значение.
- Биологични особености – бял и черен амур, бял и пъстър толстолоб.
- Методи на развъждане – чистопородно развъждане, кръстосване и хибридизация.

Приложно-творческа задача:

Посочете растителноядните видове риби, показани на таблата.

Дидактически материали: макети, табла, риби.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава стопанското значение, ценните вкусови качества на месото на растителноядните риби.	5
2. Познава биологичните особености на растителноядните риби.	10
3. Познава методите на чистопородното развъждане.	10
4. Познава методите на кръстосване.	15
5. Познава хибридизацията като метод на развъждане на рибите.	10
6. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 5: Селекционно-племенна работа в рибовъдните стопанства

План-тезис:

- Методи на селекция - отбор и подбор, екстериорна преценка на разплодниците и маркиране на рибите. Цели, значение и показатели.
- Деликатесни видове риби, обекти на стопанско развъждане – сом, щука, есетра и чига. Значение и биологични особености.

Приложно-творческа задача:

Посочете начините за маркиране на рибите.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава значението, целите и показателите на отбора и подбора.	15
2. Познава показателите, по които се извършва екстериорна преценка на рибите.	15
3. Познава стопанското значение и биологичните особености на деликатесните видове риби.	15
4. Решава приложно-творческата задача.	15
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 6: Размножаване на рибите

План-тезис:

- Отделителни и размножителни органи – анатомично устройство и функции.
- Биологични особености на размножаването.
- Естествено размножаване на рибите – определяне броя и подготовката на разплодниците.
- Студеноводни видове риби – американска (дъгова) и балканска пъстърва – биологични особености и стопанско значение.

Приложно-творческа задача:

Разпознайте видовете сладководни риби на посочените табла.

Дидактически материали: схеми, табла, снимкови материали.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава анатомията и функцията на отделителните и размножителните органи.	10
2. Познава биологичните особености на размножаването на рибите.	15
3. Определя броя и подготовката на разплодниците за естественото размножаване.	15
4. Познава биологичните особености и стопанското значение на студеноводните видове риби.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 7: Изкуствено размножаване на рибите

План-тезис:

- Подготовка на разплодниците за получаване на зрели полови продукти.
- Методи на изкуствено осеменяване на хайвера – сух и мокър.
- Видове рибовъдни стопанства - пълносистемни и непълносистемни.

Приложно–творческа задача: Опишете начина на извършване на мокрото осеменяване на хайвера.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки.
1. Описва подготовката на разплодниците за получаване на зрели полови продукти.	15
2. Посочва методите на изкуствено осеменяване на хайвера.	15
3. Описва видовете рибовъдни стопанства.	15
4. Посочва системите на организация и оборота в рибовъдните стопанства.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 8: Аклиматизация на рибите

План-тезис:

- Същност, цели и изисквания на аклиматизацията.
- Аклиматизация и зарибяване на водните басейни.
- Нерва система и сетивни органи – анатомично устройство и функции.
- Връзка на нервната система и сетивните органи с аклиматизацията на рибите.

Приложно–творческа задача:

Посочете подготовката на рибите за аклиматизация.

Дидактически материали: схеми, табла, снимкови материали.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава същността, целите и изискванията за аклиматизация.	10
2. Познава условията за аклиматизация и зарибяването на басейните.	10
3. Описва анатомичното устройство и функциите на нервната система и сетивните органи.	15
4. Познава връзката на нервната система и сетивните органи с аклиматизацията на рибите.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 9: Видове фуражи и техника на хранене на рибите

План-тезис:

- Видове фуражи за храненето на рибите (растителни, животински, енергийни, микробиални комбинирани и гранулирани смеси).
- Хранене на рибите - режим, рецепти и дажби за хранене на рибите.
- Системи на водоснабдяване на басейните - зависими и независими.
- Техника за хранене на рибите – видове и предназначение.

Приложно-творческа задача:

Посочете видовете фуражи на предоставените мостри.

Дидактически материали: норми, таблици и мостри от фуражи.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва значението и видовете фуражи.	15
2. Описва хранителния режим и значението на дажбите при храненето на рибите.	15
3. Описва системите за водоснабдяване на басейните.	10
4. Познава техниката, използвана при храненето на рибите.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 10: Хранене на рибите в рибовъдните басейни

План-тезис:

- Значение на хранителните вещества при храненето на рибите – белтъчини, мазнини, въглехидрати, витамини, минерални вещества.
- Храносмилателна система – анатомично устройство и функции.
- Биологични особености на храненето на рибите.
- Категории рибовъдни басейни. Разположение и съотношение на басейните от отделните категории.

Приложно-творческа задача:

На посочената схема отбележете органите на храносмилателната система.

Дидактически материали: схеми, табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава значението на хранителните вещества.	10
2. Описва анатомичното устройство и функциите на храносмилателната система.	15
3. Описва биологичните особености на храненето.	15
4. Познава категориите рибовъдни стопанства, разположението и съотношението на басейните.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой т	60

Изпитна тема № 11: Ролята на естествената храна при храненето на рибата

План-тезис:

- Значение на естествената храна при храненето на рибата.
- Борба с плевелната и хищната риба, конкуренти при храненето на стопанските видове риба.
- Мероприятия за създаване на условия за развиване на естествена храна в басейните - пресушаване на рибовъдните басейни, почистване на тинята и разоряване и засяване дъната на рибовъдните басейни.

Приложно-творческа задача:

Опишете технологията за развъждане на жива храна.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Посочва значението на естествената храна при храненето на рибите.	10
2. Описва методите за борба с плевелната и хищната риба, конкуренти при храненето на стопанските видове риби.	15
3. Описва значението на пресушаването на рибовъдните басейни, почистването на тинята, разоряването и засяването на дъната.	15
4. Решава приложно-творческата задача.	20
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 12: Културно-технически мероприятия

План-тезис:

- Торене на рибовъдните басейни: органично, минерално, зелено, комбинирано и варуване.
- Подобряване качеството на водата – аериране на водата.
- Основни хидротехнически съоръжения - предназначение и устройство.
- Изисквания към басейните - стандарти.

Приложно-творческа задача:

Посочете подходящите торове за торене на рибните басейни. Обосновете се.

Дидактически материали: мостри от органични и минерални торове.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва видовете торене в рибовъдните басейни.	15
2. Описва методите за подобряване качеството на водата.	10
3. Описва основните хидротехническите съоръжения.	15
4. Познава стандартите.	10
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

**Изпитна тема № 13: Приготвяне на храната и фактори, влияещи върху
Храненето**

План-тезис:

- Приготвяне, съхраняване и изхранване на влажна, свежа и пастообразна храна.
- Смилане, смесване, съхранение – начини.
- Изхранване със сухите фуражи.
- Фактори, влияещи върху усвояването на хранителните вещества на фуражите.

Приложно-творческа задача:

Посочете представители на деликатесните риби.

Дидактически материали: мостри от фуражи.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва начините на приготвяне, съхраняване и изхранване на влажна, свежа и пастообразна храна.	15
2. Описва начините на смилане, смесване и съхранение на сухите фуражи.	10
3. Определя дажбата и режима на изхранване на сухите фуражи.	10
4. Описва факторите, влияещи върху усвояването на хранителните вещества на фуражите.	20
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой т	60

**Изпитна тема № 14: Рибна продуктивност на водоемите и фактори,
които я обуславят**

План-тезис:

- Естествена и изкуствена рибна продуктивност – същност и значение.
- Подготовка на зимовните басейни и рибата за зимуване.
- Външни и вътрешни фактори, влияещи върху презимуването на рибата и рибната продуктивност.

Приложно-творческа задача:

Посочете видовете изкуствена рибна продуктивност.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва същността и значението на естествената и изкуствената рибна продуктивност.	10
2. Познава подготовката на зимовните басейни и рибата за зимуване.	20
3. Посочва факторите, влияещи върху презимуването на рибата.	20
4. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 15: Риболовните уреди като технически съоръжения

План-тезис:

- Обща характеристика и видове риболовни уреди.
- Грижи за мрежените риболовни уреди.
- Технология на използване на мрежените рибни уреди.
- Биологична класификация на рибата – морски риби, полупроходни, приустиеви и сладководни риби. Характеристика.

Приложно-творческа задача: Опишете устройството на мрежените риболовни уреди.

Дидактически материали: схеми, табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Описва характерните особености на видовете риболовни уреди.	10
2. Познава грижите за мрежените риболовни уреди.	10
3. Познава технологията за ползване на мрежените риболовни уреди.	15
4. Описва биологичната класификация на рибите.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	10
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 16: Улов и транспорт на жива риба

План-тезис:

- Улов на риба в рибовъдни басейни и в естествени водоеми – условия и методи.
- Контролни улови в отрасни и угоителни басейни – значение и технология.
- Необходими условия, транспортни съдове и транспорт на риба във вода и без вода.

Приложно-творческа задача:

Опишете технологията на улов на рибата в рибовъдните басейни и естествени водоеми.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава условията и методите на улов на рибата в рибовъдни басейни и в естествени условия.	15
2. Описва значението и технологията на извършване на контролни улови в отрасните и угоителните басейни.	15
3. Познава необходимите условия и транспортните съдове за транспорт на рибата.	15
4. Решава приложно-творческата задача.	15
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 17: Технологична обработка на рибата и съхранение на рибните продукти

План-тезис:

- Улов и първична обработка – изисквания при улова.
- Методи, при които се прилагат температури, по-ниски и по-високи от тези на околната среда – охлаждане, замразяване.
- Методи, използващи консервиращо действие на специални консерванти (съставни части на пушека) осоляване, пушене (студено, топло пушена и веяна риба).

Приложно-творческа задача:

Посочете видовете риба, при които са възможни наранявания и травми при улова. и при по-високи температури от тези на околната среда.

Дидактически материали: схеми, табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава подготовката и основните изисквания при улова.	15
1. Описва методите, при които се прилагат температури, по-ниски от тези на околната среда - охлаждане и замразяване.	15
3. Познава методите, използващи консервиращото действие на специални консерванти (съставни части на пушека).	15
4. Решава приложно-творческата задача.	15
Общ брой точки:	60

Изпитна тема № 18: Профилактика, неприятели и врагове на рибата

План-тезис:

- Профилактика – обща профилактика, санитарна профилактика. Мерки и медикаменти.
- Неприятели и врагове на рибата – животни, птици, влечуги, земноводни насекоми и др.
- Мерки за борба с неприятели и врагове. Закон за закрила на защитените видове животни.

Приложно-творческа задача:

Разпознайте видовете риби на посочените табла и макети.

Дидактически материали: схеми, табла.

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Познава мерките на общата профилактика за опазване на рибата.	10
2. Познава мерките и медикаментите за провеждане на санитарната профилактика.	15
3. Познава неприятелите и враговете на рибата.	15
4. Прилага подходящите мерки за борба с неприятелите и враговете на рибата, като спазва закона за защита на природата и защитените видове.	15
5. Решава приложно-творческата задача.	5
Общ брой точки:	60

2. Критерии за оценяване

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация.

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита - дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят в училището/обучаващата институция от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно практическо задание:

Полагане на грижи за отглеждане на даден вид и категория риби при спазване на технологията, БДС, норми и рецепти.

Развъждане, хранене, профилактика и лечение, улов, обработка и съхранение на рибата.

Например:

Размножаване на рибите.

1. Отделителни и размножителни органи на рибите. Биологични особености на размножаването.
2. Подготовка на басейните и разплодниците за размножаване.
3. Методи на развъждане - чистопородно, кръстосване и хибридизация.
4. Определяне броя на разплодниците и люпилните гнезда.
5. Получаване на полово зрели продукти и изкуствено осеменяване на хайвера.
6. Грижи за личинките и малките рибки.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

Пример:

<i>№</i>	<i>Критерии</i>	<i>Показатели</i>	<i>Макси мален брой точки</i>	<i>Теж ест</i>
1.	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.</p> <p><i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (/2).</i></p>	<p>1.1.Избира и използва правилно лични предпазни средства.</p> <p>1.2 Правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин.</p> <p>1.3.Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа и спазва предписания за своевременна реакция.</p> <p>1.4.Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</p>		<i>да/не</i>
2.	<p>Ефективна организация на работното място.</p>	<p>2.1.Подрежда инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията.</p> <p>2.2.Целесъобразно употребява суровини и материали.</p> <p>2.2.Работи с равномерен темп за определено време.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>4</p>	10
3.	<p>Спазване изискванията на нормативните документи.</p>	<p>3.1.Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица.</p> <p>3.2.Спазва изискванията на нормативните документи, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</p>	<p>2</p> <p>3</p>	5
4.	<p>Правилен подбор на материали и инструменти съобразно конкретното задание.</p>	<p>4.1.Преценява типа и вида на необходимите материали, суровини и инструменти, нужни за изпитното задание.</p> <p>4.2.Правилно подбира количеството и качеството на необходимите суровини.</p>	<p>3</p> <p>2</p>	5
5.	<p>Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.</p>	<p>5.1.Спазва технологичната последователност в процеса на работа.</p>	<i>10</i>	10
6.	<p>Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.</p>	<p>6.1.Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология.</p> <p>6.2.Крайното изделие съответства на зададените технически параметри.</p> <p>6.3.Изпълнява задачата в поставения срок.</p>	<p>4</p> <p>4</p> <p>2</p>	10

7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание.	7.1.Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности.	3	10
		7.2.Контролира техническите показатели.	2	
		7.3.Оценява резултатите, взема решения, отстранява грешките.	3	
		7.4.Прави оптимален разчет на времето на изпитното задание.	2	
8.	Защита на практическото задание.	8.1.Може да представи и обоснове приетия вариант на изпълнение на практическото задание;	5	10
		8.2 Демонстрира добра техника на презентиране.	5	
Общ брой точки:			60	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Тодоров, М. Рибовъдство. Земяиздат, С., 1989.
2. Георгиев, Г. Промислено рибовъдство. Земяиздат, С., 1999.
3. Грозев, Гр. Л. Хаджиниколова, Ат. Бояджиев. Сладководно рибовъдство. Дели, Пл., 1999.
4. Грозев, Гр. Ж.. Люцканова, И. Караниколов. Размножаване и отглеждане на растителноядни риби.
5. Тодоров, М. Ръководство за упражнение по рибовъдство. Земяиздат, С., 1989.
6. Зашев, Г. Ихтиология. Наука и изкуство, София, 1981.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Ана Ружинова – външен експерт
2. Бончо Ружинов – външен експерт

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професията код 624040 Работник в ирбовъдството
специалността код 6240401 Рибовъдство**

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:

.....

.....

Приложна задача:

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия) (подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професията код 624040 Работник в рибовъдството
специалността код 6240401 Рибовъдство**

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)